

CZYTANIE W SIECI

POZNAJEMY BIBLIOTEKI CYFROWE

biblioteka

czasopismo

mapa

książka

zdjęcie

skaner

komputer

KRÓTKA HISTORIA E-KSIAŻKI NA ŚWIECIE

- 1971** Michael Hart zakłada Project Gutenberg (inicjatywa polegająca na umieszczeniu w internecie elektronicznych wersji książek istniejących w wersji papierowej).
- 1985** Powstaje Voyager Company – pierwsza na świecie firma sprzedająca na płytach CD filmy i – w mniejszej liczbie – książki.
- 1998** Premiera pierwszych urządzeń do czytania e-książek – są to czytniki SoftBook oraz Rocket EBook.
.....
Powstaje pierwsza e-księgarnia, eReader.com, umożliwiająca pobranie kupionej książki ze strony internetowej.
.....
Uruchomiona zostaje pierwsza biblioteka internetowa – NetLibrary.
.....
- 2000** Książka Stephena Kinga „Riding the Bullet” oferowana jest tylko w postaci pliku cyfrowego.
- 2002** Wydawnictwa Harper Collins oraz Random House rozpoczynają sprzedaż cyfrowych wersji swoich książek.
- 2006** Sony przedstawia czytnik z technologią e-papieru – Sony Reader.
.....
Powstaje serwis Feedbooks, który umożliwia pobieranie e-książek na urządzenia mobilne.
.....
- 2007** Na rynek wprowadzony zostaje iPhone.
.....
Amazon wprowadza w USA pierwszą generację czytnika Kindle.
.....
- 2008** Oficjalny start projektu Europeana, która ma być wirtualną biblioteką Europy.
- 2010** Startuje Google Editions; wirtualna półka użytkownika ma być docelowo dostępna z każdego urządzenia z przeglądarką internetową.
- 2012** Amazon udostępnia na rynku urządzenie Kindle Paperwhite (14), pierwszy e-czytnik z podświetleniem ekranu przy pomocy diod LED, w całości obsługiwany dotykowo.
- 2015** O 10 proc. w stosunku do roku 2014 zmniejsza się sprzedaż e-książek w Stanach Zjednoczonych. Moda na nie w USA zaczyna się stabilizować.
- 2017** Amazon wprowadza na rynek wodoszczelne urządzenie Kindle Oasis.

KRÓTKA HISTORIA E-KSIĄŻKI W POLSCE

- 2000** Ze strony internetowej Świata Książki można pobrać za darmo plik .doc z treścią powieści Olgi Tokarczuk „Dom dzienny, dom nocny” – początek rynku książki elektronicznej w Polsce.
.....
Pierwsza polska płatna e-książka – „Jak nie dać się ogłupić. 46 krótkich kazań” Jarostawa Kamińskiego (Wydawnictwo Nowy Świat).
.....
Wydawnictwo Tower Press uruchamia pierwszy w Polsce serwis internetowy zajmujący się sprzedażą e-książek – Literatura.net.pl.
.....
- 2004** Rusza serwis Złote Myśli, największe wydawnictwo elektroniczne w Polsce; w ofercie głównie literatura fachowa.
.....
- 2007** Rozpoczyna działalność biblioteka internetowa Wolne Lektury, udostępniająca lektury szkolne objęte domeną publiczną.
.....
Powstaje platforma IBUK Libra (wirtualna czytelnia), należąca do Wydawnictwa Naukowego PWN.
.....
- 2008** Rusza platforma sprzedaży e-książek Nexto.pl.
.....
- 2009** Powstaje serwis Libenter.pl, sprzedający e-książki w abonamencie.
.....
Firma Virtualo wprowadza jako pierwsza w Polsce zabezpieczenie e-książek systemem Adobe Content Server 4.
.....
Premiera eClicto – pierwszej polskiej e-księgarni oferującej książki w formacie ePub.
.....
- 2010** Empik przejmuje 51% udziałów w Virtualo, otwiera sklep z e-książkami.
.....
- 2012** Firma Virtualo rozpoczyna sprzedaż e-booków w multiformacie (EPUB, MOBI i in.).
.....
- 2013** Poznańska firma Legimi wprowadza ofertę „Czytanie bez limitu” – wypożyczalnię e-booków za opłatą abonamentową, które odtwarzać można tylko na czytnikach kompatybilnych z Legimi.
.....
- 2017** Platforma Legimi uruchamia abonament, w ramach którego – za stałą miesięczną opłatą – można pobierać książki na czytnik Kindle.
.....
- 2018** Legimi przejmuje niemiecką spółkę Readfy, stojącą za aplikacją do czytania w modelu freemium.
.....

O BIBLIOTECE CYFROWEJ, JEJ TWORZENIU I PRAWACH

BIBLIOTEKA CYFROWA

(internetowa, wirtualna, elektroniczna)

usługa umożliwiająca udostępnianie w sieci publikacji cyfrowych (np. czasopism elektronicznych lub e-booków), a także zdigitalizowanych tradycyjnych publikacji papierowych (czasopism, książek, map, zdjęć itp.).

dLIBRA

najpopularniejsze w Polsce oprogramowanie do budowania bibliotek cyfrowych, stworzone i rozwijane przez Poznańskie Centrum Superkomputerowo-Sieciowe (PCSS) od 1999 r.

DIGITALIZACJA (ucyfrowienie)

wprowadzenie do pamięci komputera zeskanowanych, cyfrowych wersji tradycyjnych, drukowanych lub rękopiśmiennych, materiałów bibliotecznych i archiwalnych.

METADANE (dane o danych)

opisy publikacji cyfrowych dostarczające szczegółowych danych o nich w celu ułatwienia ich znalezienia, identyfikacji, a także zarządzania tymi zasobami.

PRAWO AUTORSKIE (ang. copyright, symbol: ©)

ogół praw przysługujących autorowi utworu (lub innemu uprawnionemu podmiotowi), upoważniających go do decydowania o wykorzystaniu utworu i czerpaniu z tego korzyści finansowych.

LICENCJA/UMOWA LICENCYJNA

(z łac. licet, „jest dozwolone”)

dokument prawny lub umowa określająca warunki korzystania z utworu, którego dana licencja dotyczy. Właściciel praw autorskich, znaku handlowego lub patentu może wymagać od innych posiadania licencji jako warunku użytkowania utworu.

DOMENA PUBLICZNA (ang. public domain)

twórczość, z której można korzystać bez ograniczeń wynikających z uprawnień posiadaczy autorskich praw majątkowych, gdyż prawa te wygasły lub twórczość ta nigdy nie była lub nie jest przedmiotem prawa autorskiego.

GDZIE CZYTAĆ?

BAŁTYCKA BIBLIOTEKA CYFROWA

bibliotekacyfrowa.eu

Bałtycka Biblioteka Cyfrowa utworzona została w 2008 r. w Miejskiej Bibliotece Publicznej im. Marii Dąbrowskiej w Słupsku. W 2011 r. partnerem strategicznym przedsięwzięcia została Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. Josepha Conrada-Korzeniowskiego w Gdańsku. W sumie, wraz z pozostałymi partnerami, bibliotekę tworzą 33 instytucje. Upublicznione w niej obiekty – czasopisma, książki, zdjęcia, dokumenty urzędowe, grafiki, kroniki, księgi adresowe i in. – dotyczą przede wszystkim Pomorza Gdańskiego i Środkowego.

FEDERACJA BIBLIOTEK CYFROWYCH (FBC)

fbc.pionier.net.pl

Serwis internetowy, którego podstawowym celem jest gromadzenie, przetwarzanie i udostępnianie informacji on-line o zbiorach polskich instytucji nauki i kultury. W FBC zrzeszone są 134 biblioteki cyfrowe, które do początku marca 2018 r. udostępniły prawie 5 000 000 różnych publikacji. Przynależność do tej sieci daje instytucjom kultury i nauki unikalną szansę na promocję zbiorów, które udostępniły one w internecie.

EUROPEANA

europeana.eu

Biblioteka cyfrowa, wirtualne muzeum i archiwum udostępniające dziedzictwo kulturowe i naukowe Europy w internecie. Współpracuje z ponad 3000 instytucjami kultury w Europie (dane z 2014 r.). Została otwarta w 2008 r. w ramach inicjatywy UE: i2010 na rzecz bibliotek cyfrowych. Stan na 1 marca 2018 r.: 51 553 115 obiektów.

ACADEMICA

academica.edu.pl

Cyfrowa wypożyczalnia międzybiblioteczna Biblioteki Narodowej Academia jest innowacyjnym narzędziem pozwalającym na udostępnienie w bibliotekach naukowych i publicznych na terenie całego kraju kilkuset tysięcy publikacji naukowych. Dzięki systemowi elektronicznych wypożyczeń międzybibliotecznych użytkownicy bibliotek mają możliwość natychmiastowego dostępu do współczesnych publikacji ze wszystkich dziedzin wiedzy z poszanowaniem zapisów prawa autorskiego.